

وریای دانی روظنامهی ګاردین له مهر مهترسی هیرش بوسهر ئیران

روظنامهی بریتانیایی ګاردین له ووتاریکدا باسی له ناوکو پهره سهندوی رژیسی ئیران و نهمریکا کردوه و لهزمانی لیکولسرهوهکان له ناوچهکه، بلاوی کردوتهوه که روهپروو بونهودی نیوان نهمریکا و رژیسی ئیران له عیراق ویدهچن له مانگهکانی داهاتودا بییته هوی جهنگ له نیوانینادا.

نوسهرانی سهر ووتاره، "جولیان بورگر" و "ایان بلک" باسیان له بریاری نهمریکا بؤ درست کردنی پیښهکی سهریازی له عیراق و له چمد کیلومتری سنووری ئیران کردوه و نوسویویانه نهگهر قسهی نهمریکاییهکان له مهر ئیرانی بوونی مووشهکی پیش کهوتوو که بهم دواپیانه له ناوچهپیښکی شیععهکانوه بؤ بنکهپیښکی نهمریکایی هاوپیژاوه راست بؤ، نال و گورنیکي بهرچا له مهر خراب تر بوونی هل و مهر دپته ناروه. ګاردین نوسی له هل همهرجیکي ناواداو روون نهبوونی هیترشی ناسمانی هم دواپیسی ئیسرانبل بؤ سوریه که له گهل بؤ دهنگی دهولتهی یههودو گومانی بلاوکراوهکان هاوکات بووه، وهزی حسته می نیستا کیشی ناوکهی نیترانیسی به چارهسهرنهکراوی تیدا دهیبرن، زیاتر تالوز دهکا. نوسهرانی نهو ووتاره دهلین کوبونهودی داهاتووی هیژهکانی گهرووی جیهان له نهمریکا بؤ بریاردان لهسهر شپوهی ههلس و کورت له گهل رژیسی ئیران له هل همهرجیکدایه که وئدهچئ، تاقهتی کوشکی سپی بؤ بهدواداچونی کیشی ناوکهی نیتران بهروو کوتای چوبئ. "جولیان بورگر و ایان بلک" دهنوسن توندروکانی واشنگتن به رپیهرایهتی دیک چینی، جیگری سهرهک کوماری نهمریکا بؤ بهکارهینانی هیژی سهریازی پیښاگری دهکن و لهو پیوهندیهدا پشتیوانی نیسرانبل و ههروها بهشپوهی نهیننی، ژمارهییک له ولاتانی سوننی کهندای فارسیان له گهل. لهدریژدی راپورتهکهدا لهزمانی پاتریک کرؤن، بهرپرسی لیکولسرهوه له دامهزراوهی نیو دهولتهی، موتالعهاتی نیستراتیژیک هاتوه،

دهولتهی نهمریکا به جیددی لیکولسرهوه دهکا لهسهر گهلالتهیک که نهتنیا بؤمب بارانی دامهزراوه نهتمومیهکان بگریته بهر بهلکو دامهزراوه سهریازیهکان و تنانته رپیهرانی رژیسی بداتسه بهر هیترش. ناغای کرؤن به روظنامهی ګاردین، دهلس، له واشنگتن، باسیکی جیددی لهسهر نهودی که تنیا شمش مانگ ماوه هیه تا کاتیک له دژئ نیتران نهغام بدرئ پیش نهودی مهسهله بییته مهسهلهییکی سیاسی. روظنامهی ګاردین قسهی یهکیک له بهرپرسانی پلهسهرزی رابردوی ریکخراوی (سیا) دهزگای زانیاری نهمریکا باس دهکا که گوتیه بریاری هیترش بؤسهر نیتران مهوزعیتکی تازه نیه، نهو بهرپرسی رابردوی سیا دهلی بریاری هیترشی نیستراتیژیک له دژئ دامهزراوه نهتمومیهکانی نیتران تا سالی میلادی داهاتو نهغام نادرئ. له مانگهکانی رابردودا بهرپرسانی نهمریکایی و بریتانیایی چهنهین جار رژیسی نیترانیان بهبارهینانی تاقمه چهکداره شیععهکان له عیراق تاوانبار کردوه. نوسهرانی نهو ووتاره له زمانی پاتریک کلاوسون، له دامهزراوهی موتالا کردنی خورهلاتی نریک له واشنگتن، دهلین که ژمارهییکی زور له نهفسره پله نزمهکانی نهترهشی نهمریکا لهو خهسارهتانهی که بههوی نهو چهک و تهقمهینانهی له نیترانهوه دهچپته عیراق، تورپن که بیگومان فشاری زور هیه بؤ نهودی لهو پیوهندیهدا ههلویتست و کاردانسهوه له بهرانبر رژیسی نیتران بگریته بهر. ***

رژیسی ئیران بؤمب به تاقمه چهکدارهکانی نهفغانستان ددها

مهترسیداره دهکن. دهریان فالون لهو ووت وویتیکدا که له سهفهر بؤ نهفغانستان له گهلی کرابوو، زیادی کرد: نهگهر نهو مهوزوعه بهردهوام بیټ، نهمریکا کردوه له خوی نیشان ددها. هیژه نیوتهوهیسهکان به سهرکردهی (ناتو) له نهفغانستان ماوهییک پیش نیستا رایگه یاند بوو که له مانگی ناوریلهوه تا نیستا، سی باری تهقمهنی دست کردی نیترانیان له نهفغانستان دیوهتهوه و دهستیان به سهردا گرتوه. ناخر جار چهکی درست کراوی نیتران که دهستی به سهردا گیراوه روظی شعیسی سپتامبر له نوستانی فرای نهفغانستان بووه. ***

فرماندهییکی پله بهرزی نهترهشی نهمریکا روظی هینی ۲۱ سپتامبر، رژیسی نیترانی بهوه تاوانبار کرد که تاقمه چهکدارهکانی نهفغانستان به بؤمی به هیژی قهراخ جادهی تهیار دهکا. به پیسی راپورتنی هوالدهری ناسوشیتدپرس، دهریان ویلیام فالون، فرماندهی بنکهی ناوهندی نهترهشی نهمریکا که بهرپرسانی هیژهکانی نهمریکا له روظهلاتی ناوهراست، روظهلاتی نهفریقا، ناوهندی ناسیای له نهستویه، وتی: سویای پاسدارانی رژیسی نیتران، نهو شپوه بؤمبه پیش کهوتوو و مهرگ هیترانهی که له عیراق کاریان پی دهکا، داوه به دهستی چهکداره نهفغانیهکان. ناوبراوی زیادی کرد: نیترانیسهکان راشکاوانه نهو پشتیوانیه

بارودوخی نازادیه مهزهه بیهکان له ئیران خراپتر بووه

سازمانی نهتهوهیه کگرتوهکان، روظی پینج شه مه ۱۹ خهرمانان له زیاد بوونی سزای نیعدام و ههروها رفتهاری توند له گهل ژنان وهکو هار وهلاتی دههجه دوو له نیتران نیگهرانیان دهبرئ. به پیسی راپورتنی ههوال دهری رپیتسر. له دانیشتنی شورای مافی مرؤف سازمانی نهتهوه یهک گرتوهکان، نیردراوی وهلاتی پرتهقال به نوینهرایهتی یهکیتی نوروپا و هاوپی له گهل نوینهری وهلاتی کانادا، له قسهکردنی جیاجیادا رخنه یان له پی شیل کردنی مافی مرؤف گرت. جان فون کافمن، نوینهری کانادا له شورای مافی مرؤفی سازمانی نهتهوه یهکگرتوهکان گوتی بارودوخی مافی مرؤف له نیتران روظی له دوی روظی خراپتر دهی رژیسی نیتران به پیشیل کردنی مافی مرؤف، یاساکانی نیو دهولتهی ناوخوی ژیر پی دهئ. نوینهری کانادا له شورای مافی مرؤفی سازمانی نهتهوه یهکگرتوهکان زیادی کرد کاناد لهودی که له نیتران له گهل ژنان وهکو شارؤمهندی پله دوو ههلسوکوت دهکری ههروها پیش له خویشاندانی ناشی خوازانه بؤ پشتیوانی له مافی ژنان دهگری، نیگهرانه. لوئیس ناربور کومسیتی مافی مرؤفی سازمانی نهتهوه یهکگرتوهکانیش گوتی که له وتوی حهوتوی رابردوی خوی له گهل لیپرسراوانی رژیسی نیتران، داواوی لی کردوون که مافی پادهبرینی هاوالاتیانی نیترانی به نهومی بناسی. ناوبراوی زیادی کرد که بابهتی نیگهرانیهکانی نیودولتهی له زیاد بوونی سزای نیعدامی له نیتران به لیپرسراوانی رژیسی راکه یاند. سزای نیعدام له نیتران لهم سان و سهرهتای هاویندا زیادی کردوه. نیگهرانی. ***

کوژرانی چهند موهه ندرسی ئیرانی له تهقینهوهی بنکهی سهریازی سووریهدا

پودانی نهو تهقینهوه باس دهکن، جیگهی گومان و پرسیاره. بههوی که دهلین تهقینهوه که بههوی بهرز بوونهودی پلهی گهراوه بووه، له کاتیکدا به ووتی یهکیک له شاهیدهکان سهرورون کردنهوهیسه ناراسته، چونکه تهقینهوه که له سهعات ۴،۳۰ ی سهرله بیانی کاتیک که روظ همل نههاتوه پووی داوه. به پیی نوسینی بلاوکراوهی، جینز دیفنس، رژیسی نیتران له گهلانه دانان، بهرههم هیتان و نیداره کردنی پینج بنکهی چهکی شیمیایی یارمهتی سووریه ددها. بلاوکراوهی جینز دیفنس، له زمان یهکیک لهسهرچاوه نیترانیسهکان بلاوی کردوتهوه که وهزارهتی دیفاعی رژیسی نیتران، له گهل کارخانهییکی پیشهساز سهریازی سووریه له سالی ۲۰۰۴ تا نیستا بازرگان، دهکات.

دهولتهیهکان نهو نهوعه تاقی کردنهوانه قهدهغهیه. به پیی ی نهو راپورته مهوادی شیمیایی مهترسیدار له دوریهری نهو شوینه بهدی کراوه. بهوتی سهرچاره زانیاریهکانی بلاو کراوهی جین دیفنس چهند موهه ندرسی نیترانی لهو روداوه کوزراون. حهوتونامهیی جینز دیفنس، له زمانه سهرچاوهی خوی له وهزارهتی بهرگری سووریه نوسویوه، چهند موهه ندرسی نیترانی دیکهش بههوی نهبوونی جل و بهرگی تاییهت به پاریزکاری له بهرانبر مهوادی شیمیایی بهسختی بریندار بوون. نهو راپورته که میک له دوی نهوه بلاوکراوه که کوروی شومالی ههوالتهکانی لهسهر ناردنی چهک بؤ سووریه بهدرؤ خستبؤوه، نهو نهگهری بههیز کرد که مهبهستی هیترشی فرؤکهکانی نیسرائیل لیدانی بنکه نهتمومیهکانی سووریه بووی. به پیی ی راپورتنی بلاوکراوهی جینز دیفنس، دهولتهی سووریه بلاوکراوهکان و روظنامهکانی ناگادار کردوتهوه که نابئ هیچ زانیاریک و ههوالیک لهو پیوهندهدا بلاو بکنهوه و تیکرایی بهلگهکانیش که دهریان دهخت نهو تهقینهوه بههوی تاقی کردنهوهی مووشهک بههاوکاری رژیسی نیتران بووه لهناو برده. نهو بلاوکراویه زیادی کرد نهو هیوانی بهرپرسانی سووریه بؤ

به پیی ی نوسراوهی بلاوکراوهییکی باوه پینکراوی سهریازی چهند موهه ندرسی نیترانی له رودای تهقینهوه له بنکهی چهک و تهقمهنی نهیننی سهریازی سووریه کوزراون. ناوهندی لیکولسرهودی سهریازی وهلاتی چین که دوو بلاوکراوهی گرینگ و خاوه نیعتباری نیو دهولتهی سهریازی بلاو دهکاتوه رایگه یاننده تهقینهوهی نهو دواپیسه له بنکهییکی چهک و تهقمهنی سووریه که دهگوتی چهکی شیمیایی تیدا درست دهکری پووی داوه. نهو تهقینهوهی له روظی ۲۶ مانگی ژوتن له ناوچهی (حلهب) له سهرووی سووریه پوی داوه که ۱۵ کهس له کارمه ندرانی سووریهیی کوزران و زیاتر له ۵۰ کهسیش بریندار بوون. به پیی ی راپورتنی روظنامه و بلاوکراوهکانی سووریه شیشه بؤته هوی کوزرانی زورله قوربانیهکان. ههوالدهری سووریه راپورتنی دا لهو تهقینهوهدا مهوادی تهقینهوهی زور بههیز بههوی خراپی فهننی تهقبوهتهوه. و به پیی ی نهو راپورتنانه دهستی خراپکاری له رودانی نهو تهقینهوه بهدوره. بهلام له ژمارهی روظی ۲۶ سپتامبر حهوتونامه سهریازی چین، له زمان سهرچاوهییکی سووریهیی که ناوی ناشکرا نهکراوه، ناشکرای کردوه نهو تهقینهوه له کاتی تاقی کردنهوهی مووشهکی نیسکادی سی که ههلالگری گازی خهردهله، پووی داوه. به پیی ی قانونه نیو